

šica Kobal Lijana z Vrhnike Din 37.50. — Učiteljsko društvo za Kočevski okraj namesto venca na grob g. Vitomira Jelenca Din 50. Hvala!

REZERVNI SKLAD.

Prostovolni organizacijski davek — 1922. (Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.)

6. izkaz.

Po 100 Din: Učiteljski zbor — Borovnica. Po 50 Din: Učiteljsko — Mežica. Darovali so 10 Din: Feinig Ivo, Alojzija Vrečkova, Möderndorfer Vinko, Čebul Jernej ter Gallob Rudolf; Bibijana Jakše-Kolškova — Vransko. Po 15 Din: Učiteljsko — Dobje pri Planini. Prispevali so 5 Din: Franica Podlesnikova, Makari Aladar in Šerbak Ivan. Po 10 Din: Završnik Karel — Duplje, Gorenjsko; Farkaš J., šolski ravnatelj v pok. — Maribor. Bravo, vrli učiteljski veterani! Odgovor spodaj pod izkazom! Po 8 Din: Učiteljsko — Sv. Duh, p. Sv. Jur ob Ščavnici. Po 7 Din 50 p: Učiteljsko — Vučja vas, p. Križevci. Po 5 Din: Michler Ivan — Vrhnika; Cvetka Krebljeva — Maribor. Po 4 Din: Rajer Rajko — Ljubljana. — Današnji izkaz 264 Din 50 p. Prej izkazanih 6464 Din 50 p. Skupaj 6729 Din.

Gospod ravnatelj!

Da, prejel sem Vaš prostovolni organizacijski davek za t. l., kojega ste mi poslali z dne 7. aprila kakor pravite: »Kot majhen prispevek v prid slovenskemu učitelstvu.« Dne 28. aprila sem prejel tudi Vašo dopisnico, v kateri pišete: »Izšlo so že tri številke »Učiteljskega Tovarša« od tega časa — a izkaza ni in ni. Kako to?« Na zadnje vprašanje odgovorjam kratko. Žalostno je to, da prispevki za rezervni sklad tako počasi kapljajo! Ni mi možno podati v vsaki številki našega glasila »željno pričakovanega izkaza«, koji je še mnogim tovarišem in tovarišicam »bav-bav«, zato se ga menda tako trdovratno izogibajo.

Gospod ravnatelj! Povejte slednjim, da taka brezbriznost v današnjih dneh nikakor ni opravičljiva! Kako pravimo takim ljudem, ki ničesar ne dajo — a hočejo imeti vse? Na I. pokrajinski skupščini v Rogaški Slatini so padle na račun takih brezbriznežev zelo ostre puščice. Kaj se bo v tem oziru ukrenilo na prihodnji skupščini, boste lahko pričali ter si jih boste lahko tako privoščili, kakor zaslužijo. Morebiti se Vam bo slednjič posrečilo utepsti v trde glave že tolikokrat povedane besede:

S tem, da organizacijo svojo vedno rad podpiram, ljubim in častim svoj stan, mu vrata v svobodo odpiram.

Zdravo!

Ivan Petrič.

Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Naša kulturna organizacija.

—ko Slovenska Šolska Matica. (Po-pravek.) Odbornik S. Š. M. je tudi g. učiteljski ravnatelj Anton Doplek. V zadnjem poročilu je njegovo ime tiskarski škrat izpustil. — Slike k telovadbi so končno vendarle došle. Zdaj leže na carinskem uradu v Mariboru. Kadar dojdejo v Ljubljano, jih bomo dali broširati in razposlali poverjenikom, da jih razdele med člane. Ker pa veljajo te slike nepričakovano mnogo več, kakor smo računali in da dobi S. Š. M. nekoliko povračila, zato bo moral vsak član doplačati poverjeniku 1 Din: za nečlane bodo pa veljale slike 2 Din. — Letnina za l. 1922 znaša vsled odborovega sklepa 20 Din in sicer zaradi vedno naraščajočih tiskarskih stroškov.

—ko Opolni naročnikom Slovenske Šolske Maticе. Zadnje mesece so naročila pri Matici razna šolska vodstva in krajni šolski sveti širom Slovenije različne knjige s pripombo, da poravnajo račun kakor hitro prejmejo pošiljatev. Zaželene knjige so bile naročnikom že zdavnaj odposlane, poravnave računov pa le od nikoder ni. Ker je Šolska Matica strogo vezana na točna plačila svojih članov in naročnikov, s pomočjo katerih vrši svojo važno kulturno nalogo med slovenskim učitelstvom, zato prosi Maticin blaginjak vsa ona šolska vodstva in krajeve šolske svete, ki Matici dolgujejo, da poravnajo čimprej svoje dolžne zneske.

Vsak Jugoslovan mora biti član „Jugoslovanske Maticе!“

Iz naše stanovske organizacije.

Iz glavnega odbora UJU v Beogradu.

Svima povereništvima i učiteljskim društvima U. J. U. u Kraljevini S. H. S.

Izvršni Odbor Udruženja Jugoslov. Učiteljska dobio je iz ministarstva prosvete sledeći akt:

Novim projektom zakona o osnovnim školama predviđeno je da nastava obavezno traje osam godina. Za to vreme učili bi se ovi predmeti:

1. Nauka o veri, s moralnim poukama;
2. Srpsko-hrvatsko-slovenački jezik;
3. Narodna istorija, s najvažnijim događajima iz opšte istorije;
4. Zemljopis naše države, s kratkim poznavanjem susednih i drugih zemalja;
5. Račun s geometrijskim oblicima;
6. Poznavanja čoveka s poukama o čuvanju zdravlja;
7. Poznavanje prirode, s osnovima poljske privrede, fizike, hemije, biologije i fiziologije;
8. Osnovi domaće ekonomije;
9. Građanske pouke;
10. Crtanje i lepo pisanje;
11. Privredni radovi prema mesnim prilikama;
12. Pevanje i po mogućnosti i sviranje;
13. Gimnastika i dečje igre;
14. Predmeti koje traži čl. 12 za naročite škole (škole za nenormalnu i nerazvijenu decu).

Da bi se mogao izraditi što bolji nastavni plan i programi iz pojedinih nastavnih predmeta, potrebno je čuti mišljenje što većega broja prosvetnih radnika i poslužiti se njihovim eventualnim iskustvom. S toga Vam se dostavlja ovaj predmet, s molbom da izvolite bilo preko učiteljskih prosvetnih korporacija, bilo preko školskih nadzornika i drugih priznatih prosvetnih radnika, pribaviti mišljenje kompetentnih lica i korporacija, i da ih srede dostavite Ministarstvu, kao gradu za novi nastavni plan i programe.

Ministarstvu se mogu dostaviti i celii elaborati kad oni to zaslužu po originalnosti ili po marljivoj obradi.

Pri izradi ovih planova i programa, valja imati na umu:

1. U prva četiri razreda nastava je jednaka u svima školama, — a u V., VI., VII. i VIII. razredu nastava u selima nosi pretežno poljoprivredno, a u gradovima industrijsko trgovinsko obilježje;

2. Koedukacija je dopuštena u svima razredima;

3. Broj časova ne sme biti veći: od 22 časa u I. i II., 24 u III. i IV. razredu, 25 u ostalim razredima, nedeljno;

4. Školska godina traje deset meseci;

5. Nastava se izvodi na službenom jeziku (sem u odeljenjima s tuđim govornim jezikom, gde se službeni jezik uči kao nastavni predmet).

Ovo smatrati za hitno i prikupljenu gradu poslati Ministarstvu do kraja ove školske godine.

Po naredbi Ministra Prosvete, načelnik Odeljenja za Osnovnu Nastavu,

Vlad. J. Radojević, s. r.

Dostavljajući ga svima povereništvima i zborovima, molimo ih da isti akt uzmu u razmatranje i sve svoje zaključke, odnoseće se na nast. program, dostave Glavnom Odboru do 15 juna o. g. kako bi i Glavni Odbor stigao da na vreme iz svega izradi jedan obiman predlog u smislu naših želja i potreba škole.

Beograd, aprila

Izvršni Odbor U. J. U.

Iz povereništva UJU v Ljubljani.

—go Blaginje učiteljskih društva prosim, da nam čimprej nakažejo polletno članarino društvenikov za l. 1922. Oddolžiti se moramo centrali v Beogradu ter izpolniti obveznosti napram tiskarni za tisk stanovskih listov. Nekatera društva imajo še poravnati manjše zneske za leto 1921. Poslal sem vsem tem obračun: Prosim torej da se odzovejo moji prošnji. Čas bi že bil, da položimo lanske račune ad akta. — Blaginjak.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA SLOVENIJSKI OKRAJ ZBORUJE v četrtak dne 18. maja 1922 ob 1/2 10. uri v Št. Ilju p. T. s sledečim vzporedom: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi. 3. Volitev delegatov za zborovanje »Zveze slov učiteljev in učiteljic na Štajerskem«. 4. O zgodovini kraja in šole Sv. Ilj p. T. Predava tovarišica Mithaus Min-

ka. 5. Slučajnosti. Ob 1/2 13. uri izlet po električni železnici v romantični »Mislinski graben«. Za kosilo naj se udeleženci javijo vsaj do 17. maja pri šol vodstvu v Št. Ilju p. T. — Predsednik.

+ LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bode zborovalo 18. maja 1922 ob 6 1/2. uri na šentjakovski šoli s sledečim dnevnim redom: 1. Učiteljsko in protialkoholno gibanje v šoli z ozirom na protialkoholni dan 24. maja. 2. Slučajnosti. — Odbor.

+ GORNJEGRANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje v soboto dne 20. maja v Ksaveriju: pričetek točno ob 10. uri. Dnevni red: 1. nastop telovadcev s poveljnikom (tov. C. Rakovec); 2. društvene zadeve — blaginjsko poročilo; 3. ogledovanje cerkvene zakladnice v Ksaveriju (mentor: tov. Terčak). — Zaradi kosila se mora vsak vsaj 5 dni prej zglasiti pri tov. Terčaku v Ksaveriju, sicer bo obedoval »Pri solncu«. Za udeležence je ta dan pouka prost, za druge ne. Predsednik.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA BREŽIŠKI IN SEVNIŠKI OKRAJ ZBORUJE v soboto, dne 20. maja t. l. v Sevnici. Zborovanje se prične točno ob 9. uri. Udeleženci iz brežiškega okraja se delijo torej s prvim vlakom, ki odhaja iz Brežic ob sedmih. Med drugim bo na zborovanju predaval tov. Čopič o temi »Sedanje šolstvo in učitelji med narodom«. Pričakujemo polnoštevilne udeležbe. Odbor.

+ KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZBORUJE v soboto dne 20. maja 1922 ob 10. uri dopoldne v šolskem poslopiju v Komendi. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu: Učitelj v šoli in izven nje, poroča tovariš Janko Toman. Radi skupnega kosila naj se vsak udeleženec javi najkasneje do 15. maja tovarišu Ivanu Vugi v Komendi.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KONJIŠKI OKRAJ ZBORUJE v soboto, dne 20. majnika t. l. ob 10. uri v Čadramu z naslednjim vzporedom: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Rokotvorni pouk — v zvezi s praktičnim nastopom. Predavatelj tov. A. Berč. 4. Vprašalna škrinjica. 5. Slučajnosti in predlogi. Udeležba obvezna. Glede obeda se je pravočasno javiti — najbolje pisмено — pri šolskem vodstvu v Čadramu. Po obedu »izlet« do kamnoloma »Cezlak« ob Oplotnici. Odbor.

+ SLOVENJEBISTRIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO PRIREDI v soboto dne 20. majnika zborovanje in majniški izlet v Tinje na Pohorju. Skupen odhod iz Slov. Bistrice ob 8. uri zjutraj. Zborovanje se vrši točno ob 11. uri s sledečim dnevnim redom: 1. Prečitane zadnjega zapisnika. 2. Stanovske in društvene zadeve. 3. Domoznanska snov iz šolskega okoliša Tinje. Predava tovariš nadičeli Tomažič. 4. Slučajnosti. Oni tovariši-ice, ki se udeležijo zborovanja, so pouka prosti. Šolski voditelji naj naznajo te učne osebe okrajnemu šolskemu svetu. Radi obeda naj se udeleženci javijo do 18. t. m. tovarišu Tomažiču. Polnoštevilne udeležbe se nadeja odbor.

+ LOGAŠKI KROŽEK OKR. UČ. DRUŠTVA IMA SVOJ SEŠTANJE dne 20. maja 1922. ob 10. uri dopoldne v Žireh z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo o tekočih zadevah. 2. Rusija — pred in med vojno. — Doljak-Stravs. 3. Slučajnosti. V slučaju slabega vremena je sestanek dne 27./5. z istim dnevnim redom.

+ PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO JE ZBORovalo 6. aprila v Ptuj. Učiteljski dom v Mariboru. Društvo je odpisalo sledeči odgovor (z ozirom na dopis mariborskega učiteljskega društva): Društvo »Učiteljski dom« v Mariboru je potrebno pripravljati odbor naj sestavi pravila in naj jih pošlje društvu v pretres. Števila članov ni mogoče določiti, gotovo pa je, da se jih odzove obilo število, če se akcija tako začne, da bo viden skorajšen uspeh.

Kmetijsko - prirodopisni pouk. Tov. predsednik je podal o tem pouku sledeče misli: a) predmet zasluži, da bi se večkrat obravnaval na učiteljskih zborovanjih; b) učitelj opozarja otroke na strokovne kmetijske in gospodarske knjige Mohorjeve družbe, ki se še zelo malo čitajo; c) opozarja otroke na vzorna posestva v domačem kraju; d) imej vzoren šolski vrt in se sam izobražuj; obiskuj vzorna posestva in kmetijske tečaje; e) za mladino od 12.—18. leta naj se osnujejo kmetijski klubi, ki bi imeli namen, vzgajati mladino za umno gospodarstvo; imeli bi v šoli redne seje, vsak član bi si izbral neko panogo gospodarstva, v kateri bi se izpopolnjeval in poročal o uspehih. Razen enega malodušneža so soglašali vsi na-

vzoči, da se da z resno voljo mnogo doseči.

Blocki jeseniškega učiteljskega društva za »Učiteljski konvikt« v Ljubljani. Tovariši, ki jih še imajo, naj jih razprodajo, nerazpečane pa vrnejo!

Majniški izlet priredi društvo 13. maja v Falo. Natančnejša pojasnila dobijo pravočasno vse šole.

+ KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO JE ZBORovalo v sredo dne 26. aprila 1922 ob 14. uri v šolskem poslopiju v Mengšu. Zbranih je bilo 54 članov in članic.

Predsednikovo poročilo. Tovariš predsednik Tomo Petrovec je pozdravil navzoče in izrazil veselje od tako izvanredno številnem obisku društvenikov. Po svojem pozdravnem nagovoru je prebral došli dopis, ki vabi k pristopu k »Tvornici učil«. Nadalje je omenil tudi novo sestavo okrajnega šolskega sveta ter priporočal zbranemu učitelstvu, naj se isto v vseh šolskih zadevah vedno obrne na oba zastopnika učiteljskega v okrajnem šolskem svetu.

Predavanje. Tovariš I. Stenovec je nato na kratko označil učni načrt za telovadbo na podeželskih šolah. Z ozirom na obletnico smrti junakov Zrinjskega in Frankonana je predavala tovarišica Marica Poropat o tragediji teh narodnih mučnikov.

Draginjske doklade. Pri slučajnostih je bilo predlagano, naj se glede izplačila polnih draginjskih doklad obrne društvo na UJU povereništvo Ljubljana, naj isti izposluje na merodajnem mestu, da se učitelstvu čim prej izplača to, kar mu gre.

Zaključek. Prihodnje učiteljsko zborovanje se bo vršilo v Komendi. H koncu se je zahvalil tovariš predsednik obeh predavateljiema in zborovalcem ter zaključil zborovanje.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LJUBLJANSKO OKOLICO je zborovalo 6. dan maja t. l. v telovadnici šole na Ledini v Ljubljani. Udeležba je bila prav dobra. Priporočila pa je, da na naša zborovanja prihajajo tudi »Slomškarji« in neorganiziranci — menda zato, da imajo prost dan. Med zborovanjem pa se izmuzajo drug za drugim na prosto. To je zloraba in takih dvoživk drugič ne bomo več trpeli.

Poročilo tov. Mehliča »Ljubezen otrok do učitelja — pogoji učnih uspehov« je bilo prav dobro in idealno zasnovano.

Sprejeti so bili predlogi: 1. U. J. U. naj se zavzame za to, da se uvrsti učiteljsko ljubljanske okolice v isti razred drag. doklad, ko ono v Ljubljani — vsaj mora isto življenjske potrebe plačevati dražje kakor učiteljsko v mestu; bodisi, da jih kupuje pri trgovcu, ki dovaža blago iz mesta, ali jih mora celo samo hoditi kupovat v mesto. 2. Zborovanje naj bo vselej na drugem kraju in naj se vrši redno vsaj vsake 3 mesece. Udeležba naj bo obvezna. 3. Po zborovanju naj se priredi, če le možno, skupen poučen izlet. 4. UJU naj posreduje, da se ustanovi v Ljubljani višja pedagoška šola, ali se začasno prirede pedagoška predavanja na vseučilišču. 5. Zastopnika učiteljskega naj na zborovanjih poročata o delovanju okr. šol. sveta. Zastopnik se je temu takoj odzval ter podal potrebna pojasnila z željo, da naj vsak član zastopnika pravočasno obvesti o zadevi, ki naj jo zagovarja v okr. šol. svetu, da moreta braniti ugled in čast ter zastopati interese članstva. Posebno je poudarjal, da se kot zastopnik čuti vedno dolžnega braniti korist šole in učiteljskega — kot takorekoč njegov »advokat«. Predsednik je zaključil zborovanje ter povedal, da se bo vršilo prih. zborovanje meseca junija na Vrhniki. Čas bo naznanil v »Učit. Tov.«

LISTNICA UREDNIŠTVA.

— 24. maja ni praznik, predavanje se vrši v smislu odloka.

Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Štev. 1042.

RAZPIS.

Vsled dovoljenja višjega šolskega sveta z dne 13./4. 1922 štev. 4947 razpisujem učiteljsko službo na trirazredni osnovni šoli v Sv. Križu pri Kostanjevici v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati do dne 28./5. 1922 po predpisani službeni poti.

Okrajni šolski svet

Krško, dne 28./4. 1922.

Predsednik: P. Svete c. l. r.